

Etusivu>Rahavaateet>Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn oikeuskulut

Tämän sivun alkukielistä versiota [de](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

saksa

Swipe to change

Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn oikeuskulut

Itävalta

Tätä sivua ei ole käännetty valitsemallesi kielelle.

Halutessasi voit tutustua sivun konekäännökseen. Huomaa, että konekäännös on vain suuntaa antava. Sivun ylläpitäjä ei ole vastuussa eikä vahingonkorvausvelvollinen konekäännöksen laadusta.

----suomi----bulgariaespanjatšekkitanskavirokreikkaenglantiranskakroaattiitaliaitalialatvialiettuaunkarimaltahollantipuola portugalioromaniaslovakkisloveeniruotsi

Oikeusalan ammattilaisten palkkioiden sääntely

Asianajajat

Itävallan **asianajotoimintaa koskevassa laissa** (*Rechtsanwaltsordnung*) säädetään, että asiakas ja asianajaja voivat periaatteessa **sopia vapaasti** palkkioista, jotka asianajaja saa toimittamistaan palveluista.

Palkkiot voivat olla **tuntiperusteisia** tai kiinteämääräisiä palkkioita. Kiinteämääräisen palkkion yhteydessä yksittäisistä suorituksista ja työhön kuluva ajasta ei laskuteta. Jos palkkiosta ei ole tehty nimenomaista sopimusta, oletuksena on, että kohtuullisesta korvauksesta on sovittu **asianajajien palkkioita koskevassa laissa** (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) ja **yleisissä palkkioperusteissa** (*Allgemeine Honorar-Kriterien*) esitettyjen korvaustaksojen perusteella. Siviiliprosessilaissa (*Zivilprozessordnung, ZPO*) ja asianajajien palkkioita koskevassa laissa säädetään, että tuomioistuimen on **riitaoikeudenkäynneissä** määritettävä se osuus kuluista, joka hävinneen osapuolen on korvattava toiselle osapuolelle. Maksun määrittäminen perustuu riita-asian kohteen arvoon ja työn luonteeseen sekä työhön kuluneeseen aikaan.

Rikosoikeudenkäynneissä periaatteessa jokainen henkilö (vastaaja, siviilikanteen nostaja, asianomistaja), joka on palkannut itselleen asianajajan, vastaa aiheutuneista kuluista. Hän vastaa niistä myös silloin, kun viran puolesta on nimitetty oikeusavustaja, elleivät oikeusavun myöntämisen edellytykset täyty. Kulut määräytyvät säännönmukaisesti asiaa käsittelevän tuomioistuimen tyyppin ja kokoonpanon mukaan (esim. *Bezirksgericht*-tuomioistuin; *Landesgericht*-tuomioistuimen yhden tuomarin kokoonpano, lautamieskokoonpano tai valamiehistö).

Ulosottomiehet

Ulosottomaksuja koskevassa laissa (*Vollzugsgebührengesetz*) säädetään korvauksista, joita ulosottomiehet saavat työstään. Laissa säädetään erityisesti **ulosottomaksusta**, joka täytäntöönpanoa hakevan velkojan on suoritettava, kun hän jättää ulosottohakemuksen. Velkojan on lisäksi suoritettava **oikeudenkäyntimaksuja koskevan lain** (*Gerichtsgebührengesetz, GGG*) mukainen **kiinteä maksu**.

Ulosottomaksu (**ulosottomaksuja koskevan lain 2 §**) kuuluu ulosottomenettelyn kuluihin. Velkojan pyynnöstä tuomioistuin voi määrätä sen velallisen maksettavaksi.

Ulosottomiehellä on oikeus korvaukseen myös maksujen vastaanottamisesta. Korvaus voidaan vähentää vastaanotetusta summasta (**ulosottomaksuja koskevan lain 11 §**).

Kulut

Kulut riitaoikeudenkäynneissä

Asianosaisten kulut riitaoikeudenkäynneissä

Tuomioistuinten palvelujen käyttämisestä maksettavat maksut ovat joko **kiinteitä maksuja** tai ne määritetään **tiettyinä prosenttiosuuksina** määräytymisperusteesta. Niiden suuruus riippuu asian luonteesta, riita-asian kohteen arvosta (vaateen rahallisesta arvosta) sekä osapuolten lukumäärästä. Jos osapuolia on enemmän kuin kaksi, sen päälle voi tulla oikeudenkäyntimaksuja koskevan lain 19a §:n mukainen (10–50 prosentin) lisä.

Missä riitaoikeudenkäynnin vaiheessa kulut maksetaan?

Kun on kyse **riitaoikeudenkäynnistä ensimmäisessä oikeusasteessa**, kiinteä maksu maksetaan samalla, kun toimitetaan asiakirja, jolla oikeudenkäynti pannaan vireille. Maksu on **kertaluonteinen** – riippumatta menettelyn kulusta tuossa oikeusasteessa – vaikka haastehakemukseen sisältyisi useampia kuin yksi vaade ja se koskisi useampaa kuin yhtä henkilöä. Maksu kattaa koko oikeudenkäynnin kulut ensimmäisessä oikeusasteessa. Esitettyjen vaatimusten korottamisesta oikeudenkäynnin aikana saattaa aiheutua lisämaksuja. Ne on maksettava kirjelmien esittämisen yhteydessä. Jos esitettyä vaatimusta korotetaan suullisen käsittelyn aikana, maksut maksetaan korotuksen kirjaamisen yhteydessä. **Toisessa ja kolmannessa oikeusasteessa** maksut on maksettava **valituksen toimittamisen yhteydessä** (oikeudenkäyntimaksuja koskevan lain 2 §:n 1 momentti). Poikkeuksena ovat joissakin tapauksissa muut kuin riitaoikeudenkäynnit, joissa peritään vaademaksun sijasta **päätösmaksu**.

Kulut rikosoikeudenkäynneissä

Asianosaisten kulut rikosoikeudenkäynneissä

Vain siviilikanteen nostamisen yhteydessä peritään maksu oikeudenkäyntimaksuja koskevan lain korvaustaksan 13 mukaan.

Missä rikosoikeudenkäynnin vaiheessa kulut maksetaan?

Kiinteät kulut maksetaan oikeudenkäynnin alussa ja valituskirjelmän jättämisen yhteydessä.

Kulut perustuslakituomioistuimen oikeudenkäynneissä

Asianosaisten kulut perustuslakituomioistuimen oikeudenkäynneissä

Tuomioistuimelle maksettava maksu on perustuslakituomioistuinta koskevan lain (*Verfassungsgerichtshofgesetz, VfGG*) 17a §:n 1 kohdan mukaan 220 euroa.

Missä perustuslakituomioistuimen oikeudenkäynnin vaiheessa kulut maksetaan?

Kiinteät kulut maksetaan oikeudenkäynnin alussa.

Oikeudellisten edustajien velvollisuus antaa ennakkotietoja

Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet

Asianajajalla on yleinen **velvollisuus** ilmoittaa asiakkaalleen, miten palkkiot lasketaan sekä mihin kuluihin asiakkaan on varauduttava. Asianajajan ammatin harjoittamista ja asianajajan velvollisuuksien valvontaa koskevien ohjeiden (*Richtlinien für die Ausübung des Rechtsanwaltsberufs und für die Überwachung der Pflichten des Rechtsanwalts, RL-BA*) 50 §:n 2 momentissa suositellaan, että kun asianajaja ottaa hoitaakseen uuden asian, hänen pitäisi ilmoittaa asiakkaalleen, millä perusteella palkkio peritään ja onko hänellä oikeus välitilitykseen. Jos kiinteästä palkkiosta ei ole sovittu, asiakkaalla on oikeus pyytää kohtuullisin väliajoin välitilitys tai selvitys toimitetuista palveluista tai käytetystä ajasta (kun on sovittu aikaan perustuvasta palkkiosta). Laskutuksen aloittamisesta ja laskutustiheydestä olisi siis sovittava siinä vaiheessa, kun asianajaja palkataan.

Kulujen määräytymisperusteet

Missä on tietoja kulujen määräytymisperusteista Itävallassa?

Oikeussäännöistä, jotka koskevat oikeudenkäyntikulujen korvaamista riita-asioihin (ja kaupan alaan liittyviin asioihin) liittyvissä oikeudenkäynneissä, säädetään siviiliprosessilain 40–55 §:ssä. Perheoikeuden alaan kuuluviin asioihin, erityisesti yhteiseen päätökseen perustuviin avioeroihin, huoltajuutta ja tapaamisoikeuksia koskeviin kiistoihin sekä elatusvaateisiin, sovelletaan muita maksujen määrittämisestä koskevia sääntöjä. Niitä koskevista yleisistä säännöksistä säädetään **hakemuslainkäyttöä koskevan lain** (*Außerstreitgesetz, AußStrG*) 78 §:ssä. **Poikkeuksia** näistä yleisistä säännöksistä sovelletaan muun muassa menettelyihin, jotka koskevat huoltajuus- ja tapaamisoikeuskiistoja sekä alaikäisiin lapsiin liittyviä elatusvaateita. **Rikosoikeudenkäyntien** kuluista säädetään **rikosprosessilain** (*Strafprozeßordnung, StPO*) 380–395 §:ssä. Maksuista (kiinteistä maksuista) säädetään oikeudenkäyntimaksuja koskevassa laissa.

Itävallan asianajajaliiton (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*) verkkosivustolla on **sähköinen tiedote**, jossa annetaan yleisiä tietoja asianajajien palkkioista. Yleistä tietoa saa myös kansalaisten **HELP-palvelun** verkkosivustolta seuraavien linkkien kautta: [Leben in Österreich > Zivilrecht > Zivilverfahren](#). Tämä **HELP-palvelu** sisältää yleistä tietoa tuomioistuinten perimistä maksuista. Lakitekstit (oikeudenkäyntimaksuja koskeva laki ja korvaustaksat) ovat saatavilla maksutta Itävallan liittokanslerinviraston verkkosivustolla olevan linkin **liittovaltion oikeustietojärjestelmä** kautta.

Millä kielellä tiedot kulujen määräytymisperusteista Itävallassa on annettu?

Kulujen määräytymisperusteita koskevat tiedot ovat saksankielisiä.

Mistä löydän tietoa välimiesmenettelystä/sovittelusta?

Oikeusministeriön ylläpitämä luettelo sovittelijoista on saatavilla tähän tarkoitukseen perustetulla [verkkosivustolla](#).

Oikeudenmukaisen tilanteen palauttamiseen tähtäävää oikeutta ja erityisesti syytetyn ja uhrin välistä sovittelua koskevia tietoja on verkkosivustolla **NEUSTART** (myös englanniksi).

Mistä löydän lisätietoa kustannuksista?

Tietoa kustannuksista verkkosivuilla

Itävallan tuomioistuinjärjestelmää koskevia yleisiä tietoja sekä kuluja ja oikeusministeriötä koskevia tietoja on **Itävallan oikeuslaitoksen** virallisella verkkosivustolla sekä **HELP-palvelun** verkkosivustolla, jossa on yleistä ja selkeää tietoa.

Itävallan oikeustietojärjestelmän verkkosivustolla on seuraavien lakien tekstit:

Oikeudenkäyntimaksuja koskeva laki (*Gerichtsgebührengesetz, GGG*)

Palkkion määräytymistä koskeva laki (*Gebührenanspruchsgesetz, GebAG*)

Asianajotoimintaa koskeva laki (*Rechtsanwaltsordnung, RAO*)

Asianajajien palkkioita koskeva laki (*Rechtsanwaltstarifgesetz, RATG*).

Yleisten palkkioperusteiden (*Allgemeine Honorar-Kriterien, AHK*) teksti löytyy [Itävallan asianajajaliiton](#) verkkosivustolta.

Mistä löydän tietoa menettelyjen keskimääräisestä kestosta?

Tällaisia tietoja voi pyytää Itävallan oikeusministeriöltä.

Mistä löydän tietoa menettelyjen keskimääräisistä kokonaiskustannuksista?

Kustakin oikeudenkäyntityypistä perittävät maksut on määriteltävä ennalta (**oikeudenkäyntimaksuja koskevassa laissa**). Ne voivat muuttua, jos vaatimuksen arvo nousee tai laskee. Tuomioistuin määrää oikeudenkäyntimaksut ja kulut, jotka hävinneen osapuolen on maksettava voitaneelle osapuolelle riitaoikeudenkäynneissä (asianajajien ja asiantuntijoiden palkkiot, tulkkaus- ja käännöskulut). Päätös perustuu **asianajajien palkkioita koskevaan lakiin** (asianajajien palkkiot) ja **palkkion määräytymistä koskevaan lakiin** (asiantuntijoiden, tulkkiin ja kääntäjien palkkiot). Nämä kulut määräytyvät pääosin aiheutuneiden kustannusten ja käytetyn ajan mukaan. Tarkkaa summaa ei sen vuoksi voida arvioida ennakolta. Asianajaja ja asiakas voivat periaatteessa sopia vapaasti asiakkaan asianajajalle maksamasta palkkiosta.

Arvonlisävero

Missä on tietoa arvonlisäverosta? Mikä on arvonlisäveroprosentti?

Asianajajien palveluista kannetaan **arvonlisäveroa**. Sen osuus Itävallassa on **20 prosenttia**. Muiden kulujen tavoin myös arvonlisävero on maksettava asianajajalle erikseen, kuten **asianajajien palkkioita koskevan lain 16 §:ssä** ja **yleisten palkkioperusteiden 17§:ssä** nimenomaisesti säädetään. Arvonlisävero ei sisälly asianajajien palkkioita koskevan lain ja yleisten palkkioperusteiden mukaisiin korvaustaksoihin.

Oikeusapu

Riita-asioissa sovellettavat tulorajat

Oikeus oikeusavun saamiseen **ei perustu lakisääteisiin tulorajoihin**. Riitaoikeudenkäynneissä (ja kaupan alaan liittyvissä asioissa) annettavaan oikeusapuun sovelletaan **Itävallan siviiliprosessilakia**. Hakemuslainkäyttömenettelyihin sovelletaan siviiliprosessilain säännöksiä soveltuvin osin. Päätöksen oikeusavun myöntämisestä tekee asiaa **ensimmäisenä oikeusasteena käsittelevä tuomioistuin**.

Oikeusapua myönnetään osapuolelle vain, jos hänen tulonsa, taloudelliset olosuhteensa ja elatusvelvollisuutensa ovat sellaiset, ettei hän pysty vastaamaan oikeudenkäyntikuluista vaarantamatta perustoimeentuloaan. Edellytyksenä on lisäksi, ettei suunniteltua menettelyä aiota toteuttaa kiusantekomielessä eikä se ole selkeästi perusteeton. Tuomioistuin päättää tapauskohtaisesti, mitkä jäljempänä luetelluista eduista myönnetään.

Itävallassa oikeusapuun voivat sisältyä erityisesti seuraavat edut:

väliaikainen vapautus oikeudenkäyntimaksuista, todistajien ja asiantuntijoiden sekä tulkkiin ja kääntäjien palkkioista, mahdollisten julkisten tiedotteiden kuluista, edunvalvojan kuluista sekä oikeuden nimittämälle lakisääteiselte edustajalle tai asianajajalle aiheutuneiden kulujen korvaamisesta **asianajajan tarjoamat palvelut**.

Oikeusapua saanutta osapuolta voidaan vaatia **kolmen vuoden kuluessa** menettelyn päättymisestä **maksamaan myönnettyjä etuja takaisin** osittain tai kokonaan, jos kyseisen osapuolen taloudellinen tilanne muuttuu siten, että tämä pystyy huolehtimaan maksuista ilman, että hänen perustoimeentulonsa vaarantuu.

Vastaaajiin ja rikoksen uhreihin sovellettavat tulorajat rikosasioissa

Päätös vastaajan tai rikoksen uhrin tai asianomistajan oikeusapukelpoisuudesta ei perustu **tiukkaan tulorajaan**. Päätöstä ohjaavia kriteerejä ovat: toimeentulo vähimmäisrajan yläpuolella ja kohtuullisen toimeentulotason alapuolelle joutuminen. Vähimmäistoimeentulo arvioidaan säännöllisesti uudelleen ja sen ajantasainen taso julkaistaan [Itävallan oikeuslaitoksen](#) verkkosivustolla.

Uhreille myönnettävää oikeusapua koskevat ehdot

Sikäli kuin asianomistajalla ole oikeutta rikosprosessilain 66 §:n 2 momentissa tarkoitettuun oikeudelliseen neuvontaan ja tukeen, asianomistajat voivat saada oikeusapua, jos

oikeudellinen edustus ei ole järjestettävissä ilman vähimmäistoimeentulon vaarantumista (katso toimeentuloa koskevat selitykset edellä) ja oikeusavustajan käyttäminen on **oikeudenkäytön etujen mukaista** ja edistää erityisesti saatavien asianmukaista perintää ja riitaoikeudenkäyntien välttämistä.

Vastaaajille myönnettävää oikeusapua koskevat ehdot

Myönnettävän oikeusavun edellytyksenä on **taloudellista tilannetta koskevien ehtojen** täyttymisen lisäksi, että oikeusapu on **oikeudenkäytön ja asianmukaisen puolustuksen etujen mukaista**.

Oikeudenkäytön edistämiseksi puolustajan myöntäminen vastaajalle on joka tapauksessa asianmukaista,

jos kyseessä on rikosprosessilain 61 §:n 1 momentissa tarkoitettu pakollinen oikeusavun määrääminen (ks. jäljempänä),

jos vastaaja on sokea, kuuro, mykkä tai muulla tavoin vammainen tai hänellä ei ole tuomioistuimen käyttämän kielen **riittävä taitoa** muutoksenhakua koskevilla menettelyissä ja

jos asiaan liittyy **monimutkaisia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja**.

Oikeusavun ollessa pakollista vastaajalla **on oltava** edustajanaan **puolustaja**. Rikosprosessilain 61 §:n 1 momentin mukaan oikeusapu on pakollista yksinomaan seuraavan luettelon mukaisissa tapauksissa:

vastaajan tutkintavankeudessa olon ajan

koko sellaisen oikeudenkäynnin ajan, jossa käsitellään vastaajan sijoittamista rikoksenteikijöille tarkoitettuun psykiatriseen laitokseen

pääkäsitelyssä, joka koskee vastaajan sijoittamista rikoksenteikijöille tarkoitettuun päihdekuntoutuslaitokseen tai sijoittamista vaarallisille rikoksenuusijoille tarkoitettuun laitokseen

alueoikeuden (*Landesgericht*) valamieskokoonpanossa tai lautamieskokoonpanossa toteutettavassa pääkäsitelyssä

alueoikeudessa (*Landesgericht*) yhden tuomarin kokoonpanossa toteutettavassa pääkäsitelyssä, jos rangaistukseksi voidaan määrätä yli kolmen vuoden vankeusrangaistus, lukuun ottamatta asioita, joissa on kyseessä rikoslain 129 §:n 1–3 kohdan mukainen murtovarkaus tai 164 §:n 4 momentissa tarkoitettu rikoksen suosiminen

kuulemisen yhteydessä (165 §), jos 3–5 momentin mukaisessa pääkäsitelyssä oikeusapu on pakollista, muutoksenhakumenettelyssä, kun

valamiestuomioistuimen tai lautamiestuomioistuimen tuomiosta on tehty valitus,

käsiteltäessä hakemusta, joka koskee asian käsittelyn uudestaan aloittamista, ja sen julkisen käsittelyn ajan.

Maksuttomat oikeudenkäynnit

Rikosoikeudenkäynneissä väkivallan ja seksuaalirikosten uhreilla ja vaaralliselle uhalle alttiina olevilla henkilöillä sekä todennäköisesti henkirikoksen uhriksi joutuneen henkilön puolisoilla, elämäkumppanilla, suoraan ylenevän tai alenevan polven sukulaisilla, veljellä tai sisarella tai rikoksen todistajina olleilla muilla sukulaisilla on oikeus saada **maksutonta psykososiaalista tai oikeudellista neuvontaa ja tukea**. Alle 14-vuotiailla uhreilla, joiden seksuaalista koskemattomuutta on voitu loukata, on aina oikeus tukipalveluihin maksutta ilman hakemustakin. Psykososiaaliseen tukeen kuuluu uhrin auttaminen oikeudenkäyntiin ja sen aiheuttamiin voimakkaisiin tunteisiin valmistautumisessa. Psykososiaalista ja oikeudellista neuvontaa ja tukea tarjoavat **rikosprosessilain 66 §:n 2 momentin** mukaisen oikeusministeriön toimeksiannon pohjalta sopimusperusteisesti toimivat rikosuhrien tukijärjestöt.

Hakemuslainkäyttömenettelyjen osalta **maksuttomia** ovat **edunvalvontamenettelyt ja huoltajuuteen ja tapaamisoikeuteen** liittyvät menettelyt. Myös laitokseen sijoittamista koskevan lain (*Unterbringungsgesetz*) ja laitoshoidon koskevan lain (*Heimaufenthaltsgesetz*) mukaiset menettelyt ovat maksuttomia. Jos tulot ja varallisuus ovat maksuihin nähden vähäiset, oikeusapua voidaan myöntää antamalla väliaikainen vapautus maksuista. Myönnettävän vapautuksen aste riippuu hakemuksesta ja on tuomioistuimen harkittavissa.

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan voittaneen osapuolen kulut?

Riita-asiat

Riitaoikeudenkäyntien (ja kaupan alaan liittyviin asioiden) maksuihin sovelletaan **Itävallan siviiliprosessilakia (ZPO)**. Siinä säädetään, että lähtökohtaisesti kunkin osapuolen on maksettava aiheuttamansa kulut itse. Yhteisesti aiheutetuista kuluista vastataan ensi sijassa yhteisesti. Jos asia ratkaistaan tuomioistuimen päätöksellä, tuomioistuimen on myös annettava päätös asian käsittelyn kustannuksista. Tässä sovelletaan kulujen korvaamista voittaneelle osapuolelle koskevaa periaatetta. Sen mukaan riidan kokonaan hävinneen osapuolen on **korvattava** toiselle osapuolelle kaikki maksut ja kulut, jotka ovat olleet välttämättömiä, jotta oikeudenkäynnissä on voitu asianmukaisesti ajaa kannetta ja puolustautua. Jos osapuolet voittavat osittain ja häviävät osittain, asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan tai kulut jaetaan oikeassa suhteessa.

Kulujen korvaamista voittaneelle osapuolelle koskevan periaatteen soveltamisesta voidaan tehdä poikkeus erityisesti seuraavissa tapauksissa:

jos osittain hävinneen osapuolen kanteen hylätyistä osasta ei ole aiheutunut merkittäviä kuluja

jos toisen osapuolen vaateen määrä on määräytynyt asiantuntijoiden selvityksen, tuomioistuimen harkinnan tai kulujen tasajaan perusteella

jos vastaaja ei ole toiminnallaan antanut aihetta kanteen nostamiseen ja on heti myöntänyt kanteessa esitetyn vaatimuksen

jos oikeudenkäynnin peruuntuminen tai mitätöinti johtuu toisesta osapuolesta, voidaan vaatia, että tämä osapuoli maksaa kaikki kulut

Hakemuslainkäyttömenettelyt

Perheoikeuden alaan kuuluvat asiat (elatusvaateet, tapaamisoikeudet ja huoltajuusmenettelyt sekä yhteiseen päätökseen perustuvat avioerot) käsitellään hakemuslainkäyttömenettelyissä. Hakemuslainkäyttömenettelyjen kuluja koskevat yleiset säännöt ovat hakemuslainkäyttöä koskevan lain (*Außerstreitgesetz, AußStrG*) 78 §:ssä. Moniin menettelyihin sovelletaan kuitenkin poikkeuksia näistä säännöistä. Voittaneen osapuolen kulujen korvaamista koskevaa periaatetta sovelletaan yleensä tässäkin yhteydessä, mutta siitä voidaan tehdä poikkeus kohtuullisuussyistä. Jos korvausta ei vaadita, käteiskulut (esim. asiantuntijoiden palkkiot) on maksettava suhteessa käsiteltävän asian jakoon osapuolten kesken. Jos jakoa ei pystytä selvittämään, kulut on jaettava tasan. Eri menettelytyyppejä (elatus-, tapaamisoikeus-, huoltajuus- ja avioeromenettely) koskevia tietoja:

Avioeromenettelyjä on kahta eri tyyppiä: riitaiset avioerot ja yhteiseen päätökseen perustuvat avioerot.

Riitaisia avioero: Riitaisaan avioeroon sovelletaan Itävallan siviiliprosessilain erityissäännöksiä. Jos kumpaakaan osapuolta ei katsota syylliseksi, kulut jaetaan tasan. Jos avioeron syynä on puolisoitten yhteiselämän rikkoutuminen ja jos avioeropäätös sisältää päätöksen rikkoutumiseen syyllisestä osapuolesta, syyllisen puolison on maksettava toisen puolison kulut.

Yhteiseen päätökseen perustuva avioero: Yhteiseen päätökseen perustuviin avioeroihin sovelletaan hakemuslainkäyttömenettelyjen sääntöjä. Tässä tapauksessa puoliset toimittavat kaksi samanlaista hakemusta tuomioistuimelle. Koska asianomaisten kuuleminen jää pois, ei jaettavia maksuja ole. Osapuolet vastaavat yhteisesti käteiskuluista.

Myös huoltajuus- ja tapaamisoikeusmenettelyt ovat hakemuslainkäyttömenettelyjä. Poikkeusäännöksen (hakemuslainkäyttöä koskevan lain 107 §:n 5 momentti) mukaan huoltajuus- ja tapaamisoikeusmenettelyjen kuluja ei korvata.

Toisessa poikkeusäännöksessä (hakemuslainkäyttöä koskevan lain 101 §:n 2 momentti) säädetään, että alaikäisiä lapsia koskeviin elatusvaateisiin liittyvissä menettelyissä kuluja ei korvata.

Rikosoikeudenkäynnit

Rikosoikeudenkäynneissä jokaisen, joka palkkaa itselleen puolustusasianajajan tai muun edustajan, on itse vastattava kuluista, vaikka asianajaja olisikin nimitetty viran puolesta (rikosprosessilain 393 §:n 1 momentti).

Jos vastaaja todetaan syylliseksi, hän joutuu myös maksamaan rikosoikeudenkäynnin kulut (rikosprosessilain 389 §:n 1 momentti). Rikosoikeudenkäynneistä voi rikosprosessilain 381 §:n 1 momentin mukaan aiheutua seuraavia kuluja:

osuutena jäljempänä erittelemättömistä oikeudenkäyntikuluista maksettava kertamaksu, joka sisältää muun muassa tutkintakulut ja kulut syyttäjänviraston tai tuomioistuimen määräyksestä toteutetuista virkatoimista ja jonka enimmäismäärät ovat edellä mainitun pykälän 3 momentin mukaan seuraavat:

oikeudenkäynnistä Landesgericht-tuomioistuimen valamieskokoontuomiossa 500–10 000 euroa, Landesgericht-tuomioistuimen lautamieskokoontuomiossa 250–5 000 euroa, Landesgericht-tuomioistuimen yhden tuomarin kokoonpanossa 150–3 000 euroa ja oikeudenkäynnistä Bezirksgericht-tuomioistuimessa 50–1 000 euroa,

asiantuntijapalkkiot ja yleensä myös tulkkien palkkiot,

kulut viranomaisten toimittamista tiedoista, tuloksista ja lausunnoista,

toisesta maasta saapuneen vastaajan tai todistajan matkakustannukset,

kulut takuusummasta, pankkitilitietojen hankkimisesta, kirjeiden takavarikoimisesta, viestintäyhteystietojen hankkimisesta tai viestien valvonnasta,

kulut tuomion täytäntöönpanosta, mukaan lukien kuljetuksesta koti- tai ulkomaiseen rangaistuslaitokseen, lukuun ottamatta vankeusrangaistukseen liittyviä kuluja,

rikosoikeudenkäyntikulut,

puolustusasianajajan tai muiden edustajien palkkiot,

kertamaksu oikeudellisesta neuvonnasta ja tuesta, enintään 1 000 euroa.

Valtio maksaa kulut etukäteen kolmannessa, seitsemännessä, kahdeksännessä ja yhdeksännessä kohdassa mainittuja kuluja lukuun ottamatta.

Tuomioistuin ottaa korvausvelvollisen maksuvalmiuden huomioon määrittäessään 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuja kertamaksuja. Vastaajan ei tarvitse korvata tulkkauksipalveluista johtuvia kuluja.

Rikosprosessilain 391 §:n 1 momentin mukaan rikosoikeudenkäyntikuluja voidaan periä tuomitulta vain siinä määrin, että tuomitulla on mahdollisuus turvata oma perustoimeentulonsa ja perheensä toimeentulo ja maksaa tuomioon perustuvat korvaukset. Jos kuluja ei voida periä tuomitun varattomuuden vuoksi, tuomioistuin voi ilmoittaa kulujen olevan perintäkelvottomia. Jos tuomioistuin olettaa, ettei kuluja voida periä tällä hetkellä vaan myöhemmin, asianomaisen henkilön maksuvalmius on tutkittava uudelleen tietyn ajan kuluttua. Lain mukaan kuluja voidaan periä viiden vuoden ajan lopullisen tuomion antamisesta. Jos tuomioistuin määrää tuomitun henkilön vastaamaan oikeudenkäyntikuluista ja hänen maksukyvyttömyytensä käy ilmi myöhemmin, kulujen perimisestä vastaava viranomaislainen voi lykätä maksamisen määräaikaan, sallia kulujen maksamisen erissä tai vähentää niitä.

Jos tuomitun henkilön on rikostuomioistuimen päätöksen nojalla maksettava ainakin osittainen korvaus asianomistajalle, hänen on korvattava myös tämän rikosoikeudenkäyntikulut.

Rikosprosessilain 393a §:n mukaan syytetty, joka vapautetaan syytteestä, voi hakea valtiolta korvausta osasta puolustuksestaan aiheutuneista kuluista. Tuki kattaa aiemmin maksetut ja tarpeelliset käteiskulut sekä puolustusasianajajan kuluista korvattavan kertamaksun. Kertamaksua määritettäessä otetaan huomioon puolustuksen laajuus ja monimutkaisuus sekä puolustusasianajajan toiminnan välttämättömyys ja tarkoituksenmukaisuus. Kertamaksun enimmäismäärä on Landesgericht-tuomioistuimen valamieskokoontuomiossa 10 000 euroa, Landesgericht-tuomioistuimen lautamieskokoontuomiossa 5 000 euroa, Landesgericht-tuomioistuimen yhden tuomarin kokoonpanossa 3 000 euroa ja oikeudenkäynnissä Bezirksgericht-tuomioistuimessa 1 000 euroa.

Jos siviilikanteen nostaja panee rikosoikeudenkäynnin vireille tai jos se pannaan vireille asianomistajan pyynnöstä (*Subsidiaranklage*), ja vastaaja vapautetaan syytteestä rikosprosessilain 72 §:n nojalla, siviilikanteen nostaja tai asianomistaja on velvollinen maksamaan kaikki kanteestaan tai sen voimassa pitämisestä aiheutuneet kustannukset. Jos rikosoikeudenkäynti päättyy syytteenäköönpanosta luopumiseen (rikosprosessilain 198–209 §), asianomistajan ei tarvitse maksaa kuluja.

Asiantuntijapalkkiot

Riita-asioihin (ja kaupan alaa koskeviin asioihin) liittyvissä oikeudenkäynneissä asiantuntijapalkkiot määrätään maksettaviksi suhteessa osapuolten menestymiseen oikeudenkäynnissä (siviiliprosessilain 43 §:n 1 momentti).

Riitaisissa avioeromenettelyissä, joissa ei anneta päätöstä kuluista vastaavasta osapuolesta, käteiskulut on jaettava tasan osapuolten kesken. Jos toinen osapuoli on maksanut yli puolet käteiskuluista, toisen on hyvittävä ylityksen osuus. Jos toinen puoliso katsotaan syylliseksi, hänen on korvattava toisen osapuolen maksamat asiantuntijapalkkiot.

Yhteiseen päätökseen perustuissa avioero-oikeudenkäynneissä, huoltajuus- ja tapaamisoikeusmenettelyissä sekä menettelyissä, joissa käsitellään alaikäisiä lapsia koskevia elatusvaateita, alun perin julkisista varoista maksetut asiantuntijapalkkiot joutuu korvaamaan tuomioistuimelle se osapuoli, joka on ne aiheuttanut tai jonka edun mukaisesti toimi on suoritettu. Jos kulujen korvaamiseen on veloitettu useita henkilöitä, he ovat yhteisvastuussa kulujen korvaamisesta (tuomioistuinten maksuja koskevan lain (*Gerichtliches Einbringungsgesetz, GEG*) 1 §:n 5 kohta luettuna yhdessä saman lain 2 §:n 1 momentin kanssa).

Asiantuntijapalkkioiden suuruudesta säädetään palkkioiden määräytymistä koskevassa laissa (*Gebührenanspruchsgesetz, GebAG*). Palkkio riippuu yksittäisissä tapauksissa tuomioistuimen pyytämän lausunnon sisällöstä ja laajuudesta.

Rikosoikeudenkäynneissä asiantuntijapalkkiot muodostavat osan oikeudenkäyntikuluista (rikosprosessilain 381 §:n 1 momentti), jotka tuomitun henkilön on rikosprosessilain 389 §:n 1 momentin mukaan maksettava. Tuomioistuin tai syyttäjä määrittää asiantuntijapalkkiot, ja valtio maksaa ne.

Kääntäjien ja tulkkien palkkiot

Edellä esitetty selvitys koskee myös kääntäjien ja tulkkien palkkioita.

Asiakirjoja

[Itävallan raportti kustannusten avoimuutta koskevasta tutkimuksesta](#) (829 Kb)

Linkkejä

[Oikeudenkäyntimaksuja koskevan lain 32 §](#)

Päivitetty viimeksi: 27/01/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.